

Zbiory roślin oleistych w 2015 wg Coceral

W Unii Europejskiej na koniec obecnego sezonu przewidywany jest spadek o 10 proc. produkcji surowców oleistych, na skutek niższej produkcji rzepaku oraz słonecznika. Produkcja ma wynieść 31,5 mln ton.

Francuska organizacja COCERAL opublikowała prognozy zbiorów roślin oleistych w krajach Unii Europejskiej.

Dla rzepaku produkcja w UE w 2015 roku prognozowana jest na 21,45 mln ton, co stanowi spadek 11 proc. wobec roku ubiegłego, czyli 24,10 mln ton. Spadek nastąpi na skutek szacowanego obniżenia areалу upraw z 6,683 do 6,322 mln ha oraz spadku średnich plonów z 3,61 t/ha wobec 3,39 t/ha. Oznacza to podobny poziom prognoz wobec czerwca br.

Najważniejsi producenci odnotują spadek produkcji. Najwięcej rzepaku może zostać zebrane w Niemczech: 5 mln ton wobec 6,26 mln ton, Francji: 5,25 mln ton wobec 5,52 mln ton, Wielkiej Brytanii: 2,41 mln ton wobec 2,51 mln ton oraz Polsce: 2,81 mln ton wobec 3,2 mln ton rok wcześniej. Produkcja słonecznika w UE w br. ma się zmniejszyć do 8,12 mln ton, co oznacza spadek o 10 proc. wobec 9,1 mln ton rok wcześniej. Jednocześnie tu

również szacowany jest spadek średnich plonów z 2,10 do 1,97 t/ha i zmniejszenie areálu upraw z 4,319 mln ha do 4,125 mln ha.

Spadek wytwarzania dotyczy większych producentów i przewidywany jest we Francji z 1,58 do 1,36 mln ton, Hiszpanii z 0,96 do 0,76 mln ton, Bułgarii z 2,01 do 1,79 mln ton, na Węgrzech z 1,65 do 1,56 mln ton oraz Rumunii z 2,04 do 1,88 mln ton.

Całkowity areal oleistych w UE szacowany jest w br. na poziomie 11,162 mln ha wobec 11,571 mln ha w sezonie ubiegłym, a średnie plony uległy redukcji z 3,02 t/ha do 2,82 t/ha. Zbiory soi będą tradycyjnie na niewielkim poziomie 1,93 mln ton wobec 1,8 mln ton przed rokiem i jest to wzrost na poziomie 7 proc.

Źródło: PSPO za Farmer.pl na podst. Coceral

Najnowsze dane GUS - rzepak

Według najnowszych szacunków Głównego Urzędu Statystycznego produkcja surowca była o 19 proc. mniejsza od rekordowo wysokiej przed rokiem i wyniosła ok. 2,7 mln t (w lipcu oczekiwano zbiorów na poziomie 2,6 mln ton). Krajowa produkcja rzepaku w bieżącym roku jest zatem zbliżona do tej z 2013 roku i zarazem drugą, bądź trzecią najwyższą w historii - informują analitycy BGŻ BNP Paribas. W stosunku do ostatnich 5 lat zbiory są wyższe o

13 proc. Zdaniem rzeczoznawców GUS, powierzchnia upraw przekroczyła 0,9 mln ha, co oznacza, że była o 2 proc. niższa niż przed rokiem. Nieco inne szacunki zbiorów przedstawił jednak Sparks. Wynika z nich, że tegoroczna produkcja surowca wyniosła do ok. 2,9 mln t, przy czym areal zbiorów wyniósł około 890 tys. ha.

Źródło: PSPO za Agropolska.pl

W numerze:

- Zbiory roślin oleistych w 2015 wg Coceral .....str. 1
- Najnowsze dane GUS - rzepak .....str. 1
- Nierównomierny i zachwaszczony wzrost rzepaku .....str. 2
- Prognozy bilansu rzepaku w sezonie 2015/16 .....str. 2, 3
- Zakaz uprawy GMO w 14 krajach .....str. 3
- Zmiany prawne dot. importowanych pasz .....str. 3
- Europejskie Centrum Przygotowania Materiału Siewnego Rzepaku .....str. 4
- Notowania .....str. 5

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel.: 22 313 07 88
fax.: 22 436 39 66
e-mail: biuro@pspo.com.pl

www.pspo.com.pl

Oil Express:

Redakcja: **Joanna Żuchniewicz**
Foto: własne, www.freefoto.pl,
www.pixabay.com, www.sustainablepulse.com, www.bizjournals.com/

Nierównomierny i zachwaszczony wzrost rzepaku

Stan plantacji rzepaku ozimego jest bardzo zróżnicowany. Nadal likwidowane są pojedyncze uprawy tej rośliny i przesiewane – najczęściej pszenicą. Powód – ciągłe problemy z niedoborem wilgoci.

Nie skończyły się kłopoty rolników wywołane suszą. Wręcz przeciwnie są one często nawet większe niż podczas żniw, bo po pierwsze dotyczą zwykle całego obszaru kraju, po drugie siewów zbóż ozimych i wschodów rzepaku.

Jest sucho i rozwój roślin jest opóźniony. Rzepaki wzeszły późno i przede wszystkim nierównomiernie. Skutek - stadium rozwojowe roślin jest bardzo zróżnicowane.

– W okolicach Wrześni, województwo wielkopolskie, rzepak siany 25 sierpnia znajduje się obecnie w fazie 6 liści, jest wyrównany, bo okazuje się, że dostał trochę wilgoci mimo iż uprawiany jest na glebach lżejszych.

Z kolei ten z 5 września maksymalnie 4 liście, ale często i mniej. Plantacja jest zachwaszczona, a pierwsze wschody pojawiły się po dwóch tygodniach – mówi prof. Marek Mrówczyński, kierownik Zakładu Entomologii Instytutu Ochrony Roślin PIB w Poznaniu.

Jak zauważył, na polach widać duże zachwaszczenie – przede wszystkim samosiewy zbóż. Ekspert radzi, żeby stosować odchwaszczanie powschodowe (zarówno w rzepaku, jak i w zbożach), z powodu suszy nie poleca zabiegów doglebowych, ponieważ ich działanie będzie ograniczone.

Dodatkowo wiele plantacji rzepaku, właśnie z powodu słabych wschodów, nadal jest likwidowane i w ich miejsce rolnicy szukają roślin następczych. Przy wyborze tej konkretnej trzeba jednak wziąć pod uwagę fakt, czy na polu zaaplikowane były środki ochrony roślin (herbicydy), gdyż mają

one wpływ na uprawy. Co jeszcze zagraża rzepakom? – Z powodu wyjątkowo ciepłego lata, a także długiej ubiegłorocznej jesieni i lekkiej zimy, na plantacjach rzepaku obserwowana jest bardzo duża presja śmietki kapuścianej. Najpewniej w tym roku pojawi się czwarte pokolenie tego szkodnika. W Słupi Wielkiej i Śremie w ciągu jednego dnia odłowiono w żółtych naczyniach, aż 16 szt. Tych owadów. Niestety z powodu wycofania zapraw neonikotynoidowych rolnik nie ma możliwości z nimi walczyć, gdyż nie ma zarejestrowanych żadnych nalistnych preparatów na nie. Trzeba podkreślić, że króluje tutaj szara strefa i producenci często podają, że wykonali walkę z mszycami w rzepaku – których w tym roku w tej uprawie się raczej nie notuje – a tak naprawdę działają tym samym preparatem na śmietkę – dodaje prof. Mrówczyński.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Prognozy bilansu rzepaku w sezonie 2015/16

Zbiory rzepaku w UE w br. szacowane są na 21,5 mln ton, co oznacza 11% spadek o 2,8 mln ton poniżej rekordowego poziomu z 2014 roku (24,3 mln ton). Jest to 0,08 mln ton więcej od prognoz z końca sierpnia br.

W sezonie 2015/16 podaź rzepaku w UE28 zmniejszy się o około 8% z rekordowego poziomu 27,7 mln ton do 25,4 mln ton. Spadek produkcji wobec poprzedniego roku marketingowego dotyczy wszystkich większych producentów: Niemiec, Francji, Polski oraz Wielkiej Brytanii. W poprzednim sezonie 2014/15 wzrost produkcji do rekordowego poziomu spowodował ograniczenie importu. W obecnym zapowiada się większy o 9% przywóz

rzepaku z poza UE do około 2,8 mln ton (poziom importu większy o 220 tys. ton). Przerób w poprzednim sezonie 2014/15 wzrósł z około 24 mln ton do rekordowego poziomu 25,2 mln ton, ale bieżący sezon 2015/16 na skutek mniejszej podaży może przynieść około 7% spadek przerobu do 23,5 mln ton. Zapasy rzepaku w poprzednim sezonie 2014/15 wzrosły z 0,81 mln ton (na początku sezonu) do średnio wysokiego poziomu około 1 mln ton pod koniec czerwca br. Bieżący sezon 2015/16 powinien przynieść 24% spadek zapasów do poziomu około 0,8 mln ton. Tymczasem globalna produkcja rzepaku zapowiada się w sezonie 2015/16 na 62,5 mln ton

wobec 67,8 mln ton. Spowoduje to spadek globalnej podaży o 6,8 mln ton, co odbije się na spadku przerobu o 5,1 mln ton dzięki zużywaniu zapasów, które zmniejszą się z 6 do 4,7 mln ton. Na Ukrainie zbiory rzepaku zmniejszyły się z 2,33 do 1,95 mln ton, co wpłynie na jej potencjał eksportowy jakkolwiek OW przewiduje wywóz z tego kraju na zbliżonym poziomie 1,73 mln ton.

Ciąg dalszy na następnej stronie

Prognozy bilansu rzepaku w sezonie 2015/16 cd.

Bilans rzepaku w UE (mln ton)

	12/13	13/14	14/15	15/16p	zmiana w %
zapasy początkowe	1,54	1,00	0,81	1,03	27,2
Produkcja	19,80	21,22	24,30	21,54	-11,4
<i>Niemcy</i>	4,92	5,78	6,10	5,00	-18,0
<i>Francja</i>	5,46	4,37	5,52	5,20	-5,8
<i>Polska</i>	2,11	2,87	3,24	2,85	-12,0
<i>Wlk. Brytania</i>	2,56	2,13	2,46	2,25	-8,5
<i>Rumunia</i>	0,16	0,66	1,35	1,05	-22,2
Import *	3,42	3,66	2,57	2,79	8,6
PODAŻ	24,76	25,88	27,68	25,36	-8,4
Eksport *	0,09	0,29	0,59	0,23	-61,0
Przerób	22,74	23,97	25,17	23,53	-6,5
inne użycie	0,93	0,81	0,89	0,82	-7,9
POPYT	23,76	25,07	26,65	24,58	-7,8
zapasy końcowe	1,00	0,81	1,03	0,78	-24,3

Źródło: Oil World, p- prognoza, * poza handlem wewnątrz UE
sezon od lipca do czerwca

Źródło: PSPO za Fammu Fapa
na podst. Oil World

Zakaz uprawy GMO w 14 krajach

W połowie września br. Francja zgłosiła Komisji Europejskiej prośbę, w której zamierza kontynuować zakaz uprawy kukurydzy GMO używając nowej możliwości prawnej dla zakazu uprawy GMO (które weszły w życie od kwietnia br.), zatem dołączyła do podobnych posunięć Łotwy i Grecji z sierpnia br. oraz Niemiec i Szkocji. W ten sposób Francja będzie kontynuować zakaz jedynej legalnej do uprawy odmiany tj. kukurydzy MON810. Komisja jest odpowiedzialna za dopuszczenia lub zgłoszenia zakazów uprawy GMO przez

przez państwa członkowskie oraz dostarczenie ich firmom.

Chorwacja również ostatnio dołączyła do grupy państw, które zgłosiły KE zamiar zastosowania klauzuli wyjścia, o czym poinformował KE chorwacki minister rolnictwa.

Przed kilkoma dniami również Austria, Węgry, Holandia, Polska, Belgia (Walonia) poinformowały KE o planie zakazu uprawy GMO.

Dnia 30 września br. na identyczne kroki zdecydowały się: Bułgaria, Cypr oraz oficjalnie Niemcy informując Komisję o wyborze opcji.

Zatem do 30 września br. łącznie 14 państw UE zadeklarowało zakaz uprawy GMO: Łotwa, Grecja, Chorwacja, Francja, Austria, Węgry, Holandia, Polska, Litwa, Belgia (Walonia), Wielka Brytania (Szkocja, Walia i Irlandia Płn.), Bułgaria, Cypr oraz Niemcy. Według nowych zasad Komisja Europejska powinna do 2 października br. otrzymać informacje o zakazie GMO z poszczególnych krajów członkowskich.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa na podst. Agra Facts No 68-15, 71-15, Reuters

Zmiany prawne dot. importowanych pasz

Komisja Europejska Rozporządzeniem Wykonawczym UE/1607/2015 z dnia 24 września br. zmieniła załącznik I do rozporządzenia WE/669/2009 w sprawie wykonania rozporządzenia WE/882/2004 PE i Rady w sprawie zwiększonego

poziomu kontroli urzędowych przywozu niektórych rodzajów pasz (i żywności) nie pochodzących od zwierząt. Szczegóły zmian w załączniku I, który określa rodzaje pasz (i żywności), podlegające zwiększonemu poziomowi

kontroli, zagrożenie i częstotliwość kontroli. Kwartalne zmiany mają charakter techniczny, a rozporządzenie stosuje się od 1 października br.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa na podst.:
Dziennik Urzędowy KE

Europejskie Centrum Przygotowania Materiału Siewnego

We wtorek, 29 września, odbyła się inauguracja nowego Europejskiego Centrum Przygotowywania Materiału Siewnego Rzepaku w Monheim (Niemcy). W ceremonii otwarcia uczestniczyli przedstawiciele firmy, przemysłu, lokalne władze, rolnicy oraz klienci. Dzięki nowo powstałemu obiektowi, firma Bayer CropScience będzie miała możliwość rozszerzenia swojej oferty skierowanej do plantatorów rzepaku, o platformę w pełni zintegrowanego systemu od produkcji polowej po dostawę. Część oficjalną spotkania poprowadził Kamel Beliazi (Head of EMEA Seeds, Bayer), który podkreślił istotne znaczenie rozwoju biznesu nasiennego w całej działalności firmy, jak również zaznaczył rolę pierwszego w Europie Centrum przetwarzania i dystrybucji nasion. Firma Bayer CropScience w Europejskie Centrum Przygotowywania Materiału Siewnego Rzepaku w Monheim zainwestowała 15 mln euro, aspirując do tego, aby stać się ważnym graczem na europejskim rynku rzepaku. „Widzimy nadchodzący wzrost napędzany przez stale zwiększający się popyt na udoskonalone hybrydowe odmiany rzepaku ze strony klientów w wielu krajach” - powiedział podczas inauguracji Marc Reichardt, Head of Agricultural Commercial Operations. „Ta inwestycja to dobra wiadomość nie tylko dla producentów i odbiorców przemysłowych, ale również dla naszej firmy i jej globalnej infrastruktury przygotowywania materiału siewnego” – dodał.

Zdj.: Frank Terhorst, Global Head of Bayer CropScience's Seeds business, Marc Reichardt, Head of Agricultural Commercial Operations, and Martin Dawkins, Head of Crop Protection Region EMEA.

Frank Terhorst (Global Head of Seeds Business Unit Bayer CropScience), podkreślił jak ważną gałąź gospodarki zajmuje rzepak: „Uprawa rzepaku jest atrakcyjna dla europejskich rolników, a my jesteśmy czołowym ekspertem, jeśli chodzi o produkcję silnych i zdrowych roślin oleistych, które prowadzą do wyższych plonów posiadających wysoką wartość odżywczą”. Dodał: „Nowe Centrum Przygotowywania Materiału Siewnego Rzepaku będzie głównym punktem logistycznym, jeśli chodzi o dostarczanie wysokiej jakości nasion hybrydowych do klientów na terenie Europy i Afryki.„ Nowe Centrum Przygotowywania Materiału Siewnego Rzepaku będzie odpowiedzialne za przyjmowanie nasion, oczyszczanie ich i zaprawianie za pomocą przeznaczonych do tego urządzeń.

„Zarządzanie jakością jest ważnym elementem naszej działalności w nowym obiekcie” – zauważa Ferdynand Schnitker, Operations Manager of Bayer's European Oilseed Processing Center. „Gwarantujemy najwyższe standardy jakości i czystości od początku do końca produkcji. Pierwsze przygotowane w tym obiekcie nasiona rzepaku dostępne będą w styczniu 2016 r.” – podsumował Dyrektor Zakładu.

Nowy trzypiętrowy budynek ma powierzchnię około 9000 metrów kwadratowych i został zbudowany na powierzchni jednego hektara. Obejmuje także laboratoria, biura i sale konferencyjne, urządzenia

Zdj.: Europejskie Centrum Przygotowywania materiału Siewnego Rzepaku firmy Bayer

Bayer CropScience

do przechowywania surowców i wyrobów gotowych, a także drogi wewnętrzne prowadzące na parking dla samochodów ciężarowych i osobowych.

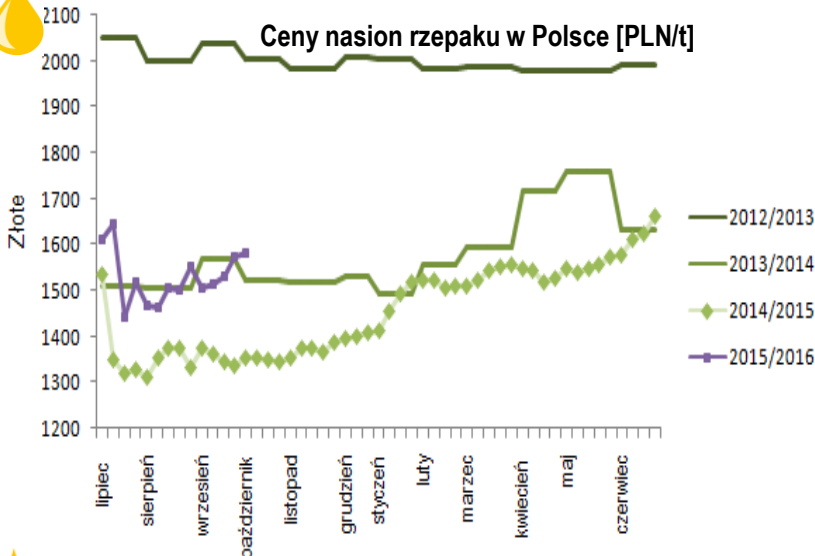
Centrum Bayer CropScience w Monheim zostało położone w strategicznym miejscu, zarówno dla kluczowych klientów, jak i wykorzystywania pro-przemysłowego otoczenia w Niemczech. Nowe Europejskie Centrum Przetwarzania Materiału Siewnego Rzepaku jest kolejnym obiektem firmy Bayer, który włączy się do kooperacji innymi działalnościami firmy.

Firma ta oferuje plantatorom rzepaku zintegrowaną linię produktów, w tym zaprawy nasion dla skutecznej ochrony przed chorobami i szkodnikami, innowacyjne fungicydy, herbicydy i insektycydy. Ofertę dopełnia szeroka gama usług w zakresie doradztwa m.in. doradztwa w zakresie ogólnych informacji na temat siewu i zarządzania uprawami oraz wyboru najbardziej odpowiednich nasion hybrydowych dla konkretnego obszaru.

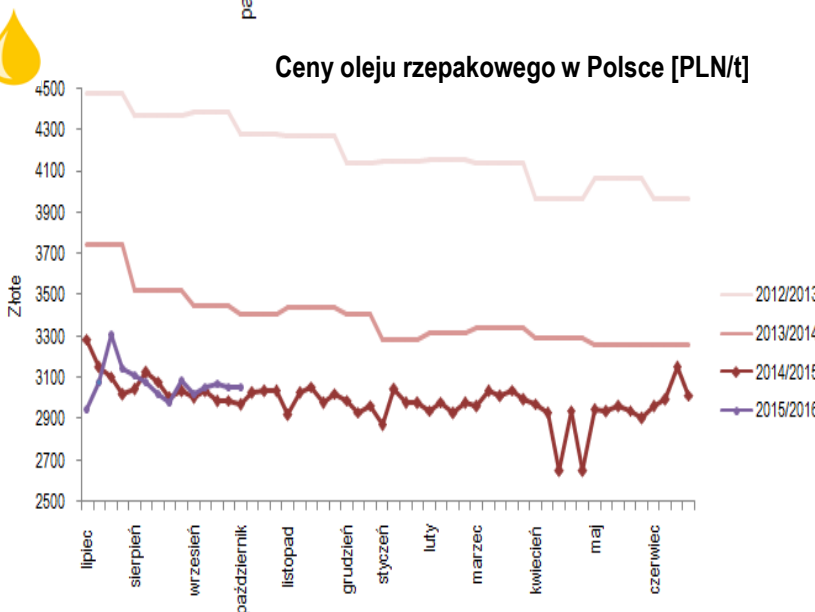
Obecnie, Bayer CropScience sprzedaje ponad 30 odmian hybrydowych w 30 krajach na terenie Europy, Bliskiego Wschodu, Afryki. Odmiany rzepaku ozimego Bayer CropScience dostępne są w Europie od 2012 roku. Firma planuje dalsze rozszerzanie działalności poprzez inwestowanie w badania, rozwój, infrastrukturę hodowli, a także przejęcia i umowy licencyjne.

Źródło: PSPO za Agronews.pl

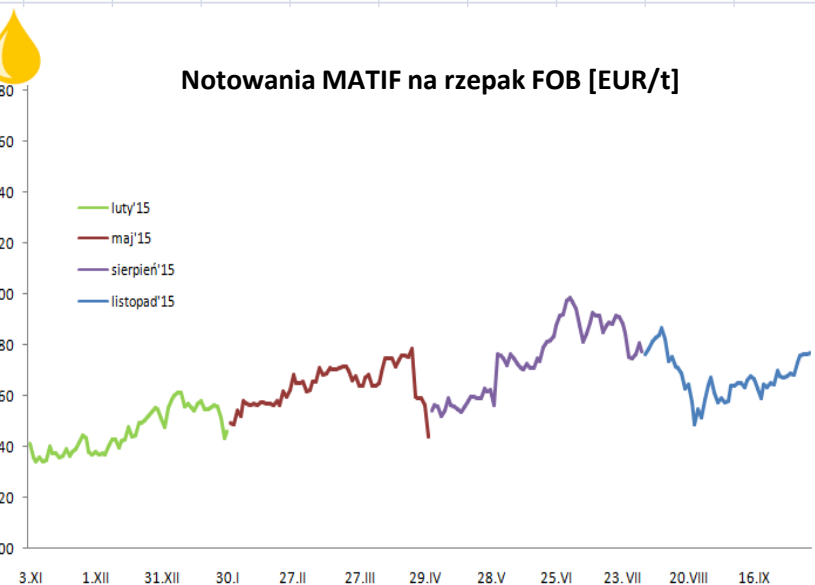
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce

28.IX – 4.X

Wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana roczna [%]
Nasiona rzepaku	1580	16,9
Olej rafinowany	3055	2,9
Śruta	884	14,1
Makuch	999	17,1

Polski handel zagraniczny

Wg MRiRW [t]

Nasiona rzepaku	I-VII 2014	I-VII 2015
Eksport	229 541	254 782
Import	128 006	129 475
Olej rzepakowy	I-VII 2014	I-VII 2015
Eksport	286 734	298 790
Import	78 585	56 576

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn.9. X

Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Listopad' 15	376,75	4,2170	1588,75
Luty'16	374,50		1579,27
Maj'16	372,25		1569,78
Sierpień'16	352		1484,38

Notowania różne

Wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF Październik/grudzień Hamburg 1. X	[USD/t]	415
Olej rzep. sur. FOB październik Rotterdam 8. X	[EUR/t]	717
BIO 100 PKN Orlen 10 X netto	[PLN/m ³]	3405
BIO ON PKN Orlen 10 X netto	[PLN/m ³]	3455